

Diplom i ledelse

Afrapporteringens struktur

Først vil jeg overordnet beskrive mine aktiviteter i forbindelse med min orlov og det studiemiljø, jeg er indgået i. Derefter vil jeg give et kort resumé af de opgaver, jeg har skrevet og de eksamens situationer, de har dannet grundlag for. Endelig sluttet afrapporteringen af med en vurdering af mit personlige udbytte af orloven¹. Som bonusinfo har jeg vedlagt en litteraturliste over alle de anbefalelsesværdige bøger jeg har anvendt.

Uddannelse på UC Syd

Jeg har været indskrevet som studerende på UC Syd siden august 2011. I det halve år har jeg aflagt eksaminer svarende til 45 ECTS.

Jeg har aflagt eksaminer i følgende fag:

- Modul 1 – Lederskab og kommunikation
- Modul 2 – Professionelt lederskab
- Modul 3 – Ledelse i dynamiske relationer
- Modul 4 – Ledelse i lærings- og kompetencerelationer
- Modul 5 – Organisation og processer
- Modul 6 – Organisation, styring og strategi
- Valgmodul: Viden- og innovationsledelse
- Valgmodul: Ledelse og forhandling i politisk styrede organisationer
- Valgmodul: Ledelse og filosofi

Der er en nærmere beskrivelse af mine fokuspunkter i de enkelte fag i afsnittet nedenfor.

Jeg har modtaget undervisning i alle fagene (ca. 20 timer pr. fag). De har været placeret, så jeg først og fremmest har været på UC Syd mandag, tirsdag og onsdag.

Diplomuddannelsen i ledelse retter sig mod offentlige og private ledere, som ønsker at studere på deltid. Stort set alle studerende har et fag om ugen og tager uddannelsen over tre år. Jeg var den eneste studerende, der tog et komprimeret forløb. Derfor fik jeg på de forskellige hold berøring med rigtig mange forskellige ledere, og jeg var så privilegeret, at jeg fik et meget komprimeret input af ledelsesteori.

Selvom uddannelsen er lagt an på, at den skal tages over 3 år, så har det ikke været noget problem at presse den sammen². Der er naturligt et overlap mellem de forskellige fag, men pga. undervisernes forskellige fokus, har de få gentagelser af teorier og perspektiver, mest af alt fungeret som kærkomne repetitioner med en ny indgangsvinkler.

¹ Ungdomshøjskolen ved Ribes og højskolebevægelsens udbytte må nødvendigvis vurderes senere, men jeg har masser af gode intentioner om at gøre en forskel på begge planer.

² Jeg mangler fortsat afslutningsopgaven, før hele uddannelsen er gennemført. Den bliver afleveret i maj/juni 2012.

Resumé af opgaver og eksaminer

Jeg vil meget kort anføre hvilke perspektiver og hvilke teorier jeg har arbejdet mest intensivt med i de forskellige fag. Eksamensformerne varierer en smule indenfor de forskellige fag. Men de 8 eksaminer har det til fælles, at de afholdes på grundlag af en skriftlig opgave/synopsis (af varierende længde). Den sidste³ udgøres udelukkende af en skriftlig opgave på 12 sider.

En af hovedpointerne i uddannelsen er en tæt sammenhæng mellem teori og praksis. Det betyder, at det er meget få opgaver, som jeg vil offentliggøre⁴. De fleste opgaver indeholder oplysninger, som ikke kan anonymiseres. Det gør dem uegnede til offentliggørelse, men gør dem meget anvendelige i min ledelsespraksis.

Modul 1 – Lederskab og kommunikation

- **Problemformulering:** Hvordan kan jeg udvikle en motiverende og inspirerende ledelseskommunikation?
- **Empiri:** Et uhensigtsmæssigt kommunikationsforløb med en medarbejder
- **Anvendt teori:** Kommunikationens virkning, kommunikationstrekanten, Karl Tomms spørgsmålstyper

Modul 2 – Professionelt lederskab

- **Problemformulering:** Hvordan kan jeg i forholdet til XXXX positionere mig som en anerkendende leder?
- **Empiri:** Udpluk af et referat fra en samtale
- **Anvendt teori:** Kontekstmarkørerne, domænet teori, positionering, 5D, positionstrekanten

Modul 3 – Ledelse i dynamiske relationer

- **Problemformulering:** *Problemformuleringen kan desværre ikke gengives*
- **Empiri:** En case, som beskriver en vanskelig relation
- **Anvendt teori:** Kommunikationens virkning, kommunikationstrekanten, motivationsteori (Hertzberg, Hackman & Oldham og eksistens psykologi)

Modul 4 – Ledelse i lærings- og kompetencerelationer

- **Problemformulering:** Hvordan kan jeg som leder gennem en anerkendende samtale skabe grundlag for læring?
- **Empiri:** Udpluk af et referat fra en samtale
- **Anvendt teori:** Kontekstmarkørerne, domænet teori, positionering, 5D, Illeris' læringsteori og Kolbs læringscirkel

Modul 5 – Organisation og processer

- **Problemformulering:** Hvordan er Ungdomshøjskolen ved Ribe organiseret i 2015, hvis den som minimum har 80 elever på de lange kurser?
- **Empiri:** Interne og eksterne faktorer

³ Modul 2

⁴ Det er faktisk kun opgaven i "Ledelse og forhandling i politisk styrede organisationer" jeg foreløbig er klar til at lægge ud.

- **Anvendt teori:** Faktoranalyse og scenariemodellen

Modul 6 – Organisation, styring og strategi

- **Problemformulering:** Hvilken strategi skal anvendes for at nå frem til, at halvdelen af undervisningen på Ungdomshøjskolen ved Ribe er af bred almen karakter?
- **Empiri:** Der er ikke indsamlet empiri til opgaven
- **Anvendt teori:** Strategiske arenaer (Klausen), Mintzbergs strategimodel, Leavitts systemmodel, Kotters forandringsmodel, motivationsteori (Hackman og Oldham), 5D, teamledelse (Digmann, Tuckmann og Haslebo)

Valgmodul: Viden- og innovationsledelse

- **Problemformulering:** Hvordan kan jeg skabe rammerne for en kreativ proces, hvor Ungdomshøjskolen ved Ribes profil nytænkes?
- **Empiri:** En overfladisk kulturanalyse
- **Anvendt teori:** Kulturforståelse (Schein), vidensbegrebet (Qvortrup), meningsledelse (Qvortrup), innovationsteori (Lybecker)

Valgmodul: Ledelse og forhandling i politisk styrede organisationer

- **Problemformulering:** Hvordan kan jeg som leder agere indenfor de rammer for evaluering, som er udstukket i lovgivningen på højskoleområdet?
- **Empiri:** Højskoleloven
- **Anvendt teori:** 2.-ordens-ledelse, værdiledelse (Thyssen)

Valgmodul: Ledelse og filosofi

- **Problemformulering:** Hvordan kan jeg som leder gøre brug af protreptik på Ungdomshøjskolen ved Ribe?
- **Empiri:** Udpluk af en filosofisk coaching samtale
- **Anvendt teori:** Protreptik (Kirkeby), værdiledelse (Thyssen), værensglemsel (Heidegger), vidensbegrebet (Qvortrup)

Personligt udbytte af orloven

Det har været en absolut berigelse at få lejlighed til så intensivt at se højskolen med andre briller. De teorier jeg har beskæftiget mig med, har givet mig blik for andre aspekter og andre muligheder i min rolle som leder.

Uddannelsens tætte sammenknytning af teori og praksis, har givet mig en helt række af konkrete opgaver og projekter som relaterer sig til ungdomshøjskolen. I kraft af den undervisning jeg har modtaget, de opgaver jeg har skrevet, og de eksaminer jeg har været til, har jeg foretaget de indledende analyser og de første skitser til handlingsplaner. Det sandsynliggør at jeg handler og at tingene bliver ført ud i livet.

Det afbræk i hverdagen som orloven har givet, betyder at jeg i langt højere grad kan være proaktiv i forhold til mine ledelsesopgaver. Det anser jeg for en absolut styrke⁵.

Som ovenfor nævnt så forventer jeg, at Ungdomshøjskolen ved Ribe umiddelbart får udbytte af de perspektiver, jeg har tilegnet mig i forbindelse med min orlov. Om højskolebevægelsen som sådan får udbytte af dem vil vise sig. Foreløbig stiller jeg i hvert fald i forlængelse af afrapporteringen min viden til rådighed for interesserede kolleger. Desværre er det ikke i ret høj grad muligt i form af opgaver, men jeg håber i stedet at kunne bidrage gennem samtaler eller oplæg.

⁵ Selvom bl.a. Pia Lauritzen hævder, at det ikke giver mening, at tale om ledelse løsrevet fra praksis (inspireret af Heidegger)

Litteraturliste

- Alsted, Jacob m.fl. (2009): *Ledelse og medarbejdere – samarbejdets psykologi*, Forlaget Samfundslitteratur.
- Andersen, Flemming (2009); *Selvledelse – selvet på arbejde* – Dansk Psykologisk Forlag
- Bakka, Jørgen Frode & Fivelsdal, Egil (2004). *Organisationsteori: struktur, kultur, processer*, 5. udgave, København: Handelshøjskolens Forlag.
- Dahler-Larsen, Peter m.fl. (2003): *Selvevalueringens hvide sejl*, Syddansk Universitetsforlag
- Haslebo, Gitte (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Kbh., Dansk psykologisk Forlag
- Haslebo, Gitte og Maja Loua Haslebo (2007): *Etik i organisationer - fra gode hensigter til bedre handlemuligheder*. Dansk Psykologisk Forlag
- Haslebo, Maja Loua m.fl. (2007); *Anerkendende ledelse*. Dansk Psykologisk Forlag
- Haslebo, Maja Loua m.fl. (2008): *Anerkendende HR og organisationsudvikling – Skab mening, handlekraft og bedre resultater*. Dansk Psykologisk Forlag
- Hermansen, Mads og Løw, Ole & Petersen, Vibeke (2008): *Kommunikation og samarbejde i professionelle relationer*. Alinea
- Hornstrup C. et al. (2009): *Systemisk Ledelse – Den reflektive praktiker*. Dansk Psykologisk Forlag
- Illeris, Knud (2007): *Læringsteorier. 6 aktuelle forståelser*. Roskilde Universitetsforlag
- Jacobsen, Dag Ingvar m.fl. (2007): *Hvordan organisationer fungerer ... 2. udgave*, Hans Reitzels Forlag.
- Kirkeby, Ole Fogh m.fl. (2008): *Protreptik – filosofisk coaching i ledelse*, Forlaget Samfundslitteratur
- Lybecker, Søren: (2007) *Innovatisme. Håndbog for innovationsagenter og forandringsledere*. Forlaget Samfundslitteratur.
- Melander, Preben m.fl. (2008): *Det fortrængte offentlige lederskab*, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag
- Moeslund, Preben (2011); *Ledelse i perspektiv I – mellem tradition og refleksion*. Hans Reitzels Forlag
- Qvortrup, Birthe m.fl. (2006): *Ledelsens mirakel – om skoleledelse i et vidensperspektiv*. Dafolo
- Qvortrup, Lars (2004): *Det vidende samfund*. Forlaget UP.
- Sløk, Camilla m.fl. (2008): *Velfærdsledelse - i den selvstyrende velfærdsstat*, Hans Reitzels forlag
- Söderberg, Katrine m.fl. (2008): *Absolut nærvær – Domænerne på arbejde*. Frydenlund.
- Thyssen, Ole (2008). *Værdiledelse: om organisationer og etik*, 5. udgave, København: Gyldendal